

Вінницький національний аграрний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) Ентомології, фітопатології та захисту рослин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор (заступник директора)
з навчальної роботи

Гуцько І.В.

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хвороби сільськогосподарських культур

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 1301 «Агрономія»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 6.090101 «Агрономія»

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення Агрономічний

(назва інституту, факультету, відділення)

ВНАУ - 2012 рік

Робоча програма складена на основі програми «Загальна фітопатологія» для студентів за напрямом підготовки 1301 «Агрономія», спеціальністю 6.090101 «Агрономія».
(назва навчальної дисципліни)
 Протокол № _____ „ _____ ” _____, 2008 року.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
 кандидат с.-г. наук, доцент Пінчук Н.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) Ентомології, фітопатології та захисту рослин

Протокол від. “22” 08 2012 року № 1

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) к. с.-г. наук, доцент

“ _____ ” _____ 2012 року
 _____ (Пінчук Н.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) _____
(шифр, назва)

Протокол від. “ _____ ” _____ 20__ року № _____

“ _____ ” _____ 20__ року Голова _____ (Вергелес П.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань <u>0901</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>1301 «Агрономія»</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.090101 «Агрономія»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		-й	2012-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
год.	80 год.		
Індивідуальні завдання:		год.	
Вид контролю: Іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 11%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Вивчити видовий склад збудників стосовно кожної хвороби с-г культур, ареал поширення збудників, зовнішні ознаки залежних від географічних зон, вплив біотичних і абіотичних факторів середовища на розвиток хвороб, джерела та місця резервування різних типів інфекції, засоби захисту від окремих хвороб окремої культури.

Завдання:

Розробляти нові і удосконалювати існуючі методи захисту рослин з метою ліквідації втрат урожаю від хвороб, не допускати забруднення навколишнього середовища і не порушувати агроценозів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методи діагностики хвороб та ідентифікації патогенів, оволодівши теоретичним питанням етіології, епіфітотіології, фітоімунології та захисту рослин від хвороб:
- морфологію і систематику грибів, вірусів, бактерій, мікоплазмі.

вміти:

- самостійно визначати типи захворювання, встановлювати їх збудників;
- прогнозувати появу і поширення хвороб, обґрунтувати заходи, що обмежують їх розвиток.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Хвороби польових культур

Тема 1. Короткий історичний огляд розвитку фітопатології

Тема 2. Поняття про хвороби рослин. Неінфекційні і інфекційні хвороби рослин.

Тема 3. Характеристика фітопатогенних вірусів, віроїдів, мікоплазм.

Тема 4. Бактерії і актиноміцети, як збудники хвороб рослин.

Змістовий модуль 2. Систематика збудників хвороб

Тема 5. Гриби та хвороби, що вони викликають.

Тема 6. Імунітет рослин до інфекційних хвороб.

Тема 7. Нематоди і квіткові рослини-паразити як збудники хвороб рослин.

Тема 8. Основні принципи і методи захисту сільськогосп. культур від хвороб.

Інтегровані системи захисту рослин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Хвороби польових культур												
Тема 1. Короткий історичний огляд розвитку фітопатології							12	2	2			8
Тема 2. Поняття про хвороби рослин. Неінфекційні і інфекційні хвороби рослин.							13	2	2			9
Тема 3. Характеристика фітопатогенних вірусів, віроїдів, мікоплазм.							11		2			9
Тема 4. Бактерії і актиноміцети, як збудники хвороб рослин.							9					9
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. Систематика збудників хвороб												
Тема 5. Гриби та хвороби, що вони викликають							9					9
Тема 6. Імунітет рослин до інфекційних хвороб							12					12
Тема 7. Нематоди і квіткові рослини-паразити як збудники хвороб рослин.							12					12
Тема 8. Основні принципи і методи захисту сільськогосп. культур від хвороб. Інтегровані системи захисту рослин.							12					12
Разом за змістовим модулем 2												
Усього годин							90	4	6			80

5. Теми лекційних занять (стаціонар)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Короткий історичний огляд розвитку фітопатології	2
2	Поняття про хвороби рослин. Неінфекційні і інфекційні хвороби рослин.	2
	Разом	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оптичні прилади. Мікроскоп і техніка його використання	2
2	Приготування мікроскопічних препаратів.	2
3	Діагностика хвороб рослин	2
	Разом	6

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Напрямки розвитку сучасної фітопатології	3
2	В чому заключаються патоморфологічні зміни в хворій рослині.	3
3	Спряжені патологічні процеси, ятрогенні хвороби.	3
4	Спеціалізація збудників хвороб	3
5	Веgetативне тіло грибів і його видозміни	3
6	Поняття про симбіози, паразитизм	3
7	Симптоми хвороб рослин	3
8	Плазмодіофорові гриби.	3
9	Клас ооміцети і зигоміцети	3
10	Сажкові хвороби	3
11	Симптоми і типи бактеріозів	4
12	Властивості характерні рикетсіям.	4

1	2	3
13	Генетика стійкості рослин	4
14	Прогноз і сигналізація про строки та способи проведення захисних заходів	4
	Разом	46

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Бесіда, пояснення, інноваційні матеріали з використанням мультимедії.

11. Методи контролю

Опитування, перевірка конспектів, колоквиум, іспит.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни „Загальна фітопатологія”. - Вінниця: ВНАУ, 2008. - 14 с.
2. Методичні матеріали по виконанню лабораторно-практичних занять.

14. Рекомендована література

Базова

1. Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія: Навчальний посібник / За ред. проф. Ф.М. Марютіна.- Харків: Еспада, 2008 – 552 с.
2. Полкова КВ. Общая фитопатология. - М: Агропромиздат, 1989. - 399с.
3. Головин П.Н., Арсеньева М.В., Тропова А.М., Шестиперова З.И. Практикум по общей фитопатологии. - Л.: Колос, 1967. - 184 с.
4. Тарр С. Основы патологии растений. / Пер. с англ. МЛ.Дунина и Н.Л. Клячко. - М.: Мир, 1975. -588 с.

Допоміжна

1. Гопман Э. Инфекционные болезни растений. - М.: 1954.-608 с.
2. Бактериальные болезни растений / Под ред. В.П. Израильского. -3-е изд., перераб. и доп. - М.: Колос, 1979. - 288 с.
3. Билай В.И. Основы общей микологии. - К.: Высш. шк. Главное изд-во, 1989. - 392 с.
4. Метьюз Р. Вирусы растений. - М.: Мир, 1973. —600 с.
5. Вавилов НИ. Избранные труды: в 5 т. Т.4: Проблемы иммунитета культурных растений. - М.-Л.: Наука, 1964. —518 с.
6. Жизнь растений: в 6 т. / Гл. ред. чл.-кор. АН СССР, проф. А.А.Федоров. Т.2. Грибы. Под ред. проф. М.В.Горленко. - М.: Просвещение, 1976. - 9 с.

7. *Жизнь растений*: в 6 т. /Гл. ред. чл.-кор. АН СССР, проф. А.А.Федоров. Т.1. *Введение*. Бактерии и актиномицеты. Под ред. чл.-кор. АН СССР, проф. НА. Красильникова и проф. А.А. Уранова. -М.: Просвещение, 1974. - 487 с.

8. *Кирай КЗ., Шаймоши Ф., Береш Л.* Методика фитопатологии. - М.: Колос, 1974.-343 с.

9. *Микроорганизмы - возбудители болезней растений* / В.И. Билай., Р.И. Гвоздяк., И.Г. Скрипаль, и др.: Под ред. В.И. Билай - К.: Наук, думка, 1988-552 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Тестові завдання (персональний кабінет викладача).
2. Лекційний матеріал (персональний кабінет викладача)

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри (циклової комісії), у раді (методичної комісії) факультету (навчального закладу), підписується завідувачем кафедри (головою циклової комісії), головою ради (методичній комісії) і затверджується проректором (заступником директора) вищого навчального закладу з навчальної роботи.

3. Формат бланка А4 (210×297 мм.).